

ליונר אז"ר

(תגים)

בלבדי כל הימים — — —

*

באבטוביאוגרפיה „לתולדותי“ (שנר-פסה בשעתה בירחון „הנעורים“ ליונר-לו החמשים) מספר אז"ר, כי היה לסופר עוד בחיזתו תינוק, בדשמו ב„בנטשריל“ („פנקס ברכת המזון“) הקטן ש„ביום הכפורים אין אומרים הרהמן, כי הרי אין אוכלים בו“. והתחלה זו באה ללמד על השאר: לא באה אצלו הכתיבה אלא על מנת ללמד ולאלף.

„בשעלה בדעתי להיות סופר ביש-ראל אחזתני רעדה“ (מ„רשימות שריה הסופר“).

על כן קרא לעצמו „סופר“, שהיה ידוע מקדמת דנא אצל אבותינו ואבות אבותינו כאדם שכתובתו היא בקדושה ובטהרה: — סופר סת"ם.

„אני רוצה דבר קטן, שכל סופר עברי, כשהוא יושב לכתוב יזכור, כי „מטה אלהים בידו — דא קולמוס“ ואז... ואז תהיה לנו ספרות יותר נקיה ויותר רוממה“ (שם).

את ההקדמה לכרך השלישי של כתביו („מפנקס שריה סופר“) הוא גומר בתפילה זכה הנוגעת עד הלב, כי „הניצוץ הדל והחיוור שנוצץ מתוך נשמתו יצורף אל הניצוצות הגדולים והקטנים של שאר עובדי הספרות הישרים“.

תפילתו זו של אז"ר לא היתה תפילת שוא. ניצוץ לניצוץ וגני לגני שיוצאו מנשמתו הכשרה והצנועה נצטרפו והיו לעמוד אורה לעם ולנוער

נחום איש גמזו

בארון הספרים של אבי נמצא קונטרס דק בלתי מסוכם, כתוב באיתות זעירות, אותיות פנינים. כשלמדתי ב„הדר“ תקפני בולמוס הקרואה וקרדאתי מכל הבא בירי מתוך גנוזו של אבא והגעתי גם אל כתב יד זה שהיה טיוטא מאחד מסיפורי אז"ר הראשון-יום, כששאלתי את אבי מה סיבו של קונטרס זה, ענני, כי קיבלו במתנה מקרובנו „זיסקינד רבינוביץ“, סופר, המחבר ספרים בלה"ק; היה לי אז פעין גילוי הדבר, שגם בימינו עיד נמצאים בני אדם, הכותבים ספרים בלשון ה„חומש“, ולא עוד אלא שאיש פלאי כזה הוא קרוב לנו, ממשפחתנו.

ובאחד הימים, זכורני, נתפשטה בין ילדי ה„הדר“ השמועה, כי לעיררתנו בא אורה, סופר בישראל, אז"ר, לבקר את בן אחותו, הרב מ. ברוסביץ, מרדארתא. בליל שבת הלכנו, אני ואבא, לבקרו. הקסימוני העינים הטובות והמחייכות והפנים המאירות של הארת. הוא הושיט לי את ידו כמו למכילישן, שאל אותי ללימודי ונתן לי לתשורה את סיפור-אגדתו „שלומים“ (מהסדרה „עולם קטן“, הוצאת רבני-קי). לבי פחד ורחב מהרה! הבטתי אליו בהערצה וכיראת הכבוד. אף ההוברת שנתן לי בלעתי „כבכורה בטרם קיץ“. האגדה על נבל שמכר את נשמתו לשטן — עשתה עלי רושם עז. למדתי הימנה, שיש שקל כסף דנוצר מדמעות עשוקים ומטיפות דם וזיעה. והדברים נקלטו בנפשי.

טוב ונוה לבריות, חובב ילדים, איש הצדק שלבו מלא חמלה לעשוקים ולעלובי החיים — ככה נחרת בזכרוני אז"ר בעודני ילד רך, וזאת דמותו